

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 187/2014-45

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť spoločnosti SH CLASSIC, spol. s r. o., Šulekova 1635/19, Bratislava, právne zastúpenej advokátom Mgr. Ľubošom Halákom, Advokátska kancelária KUTAN & PARTNERS, s. r. o., Laurinská 18, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 60/1997 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 158/2005 a sp. zn. 8 Co 81/2011 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 60/1997 a Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 158/2005 a sp. zn. 8 Co 81/2011 p o r u š i l i základné právo spoločnosti SH CLASSIC, spol. s r. o., na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Spoločnosti SH CLASSIC, spol. s r. o., p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 4 500 € (slovom štyritisícpäťsto eur) ktorú je Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Spoločnosti SH CLASSIC, spol. s r. o., p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktorú je Krajský súd v Bratislave p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I je p o v i n n ý uhradiť spoločnosti SH CLASSIC, spol. s r. o., trovy právneho zastúpenia v sume 417,98 € (slovom štyristosedemnášť eur a deväťdesiatosem centov) na účet advokáta Mgr. Ľuboša Haláka, Advokátska kancelária KUTAN & PARTNERS, s. r. o., Laurinská 18, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 187/2014-12 z 24. apríla 2014 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť spoločnosti SH CLASSIC, spol. s r. o., Šulekova 1635/19, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“; v citáciách aj „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 60/1997 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 158/2005 a sp. zn. 8 Co 81/2011.

2. Zo sťažnosti vyplynuli tieto relevantné skutočnosti:

«(...) a) *Konanie na Okresnom súde Bratislava I*

Dňa 05. 03. 1997 podal na Okresnom súde Bratislava I Sťažovateľ ako navrhovateľ proti Rade pre vysielanie a retransmisiu(...) ako odporcovi (ďalej len „Odporca“) návrh na náhradu škody (ďalej len „Návrh“) podľa ust. § 420 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“).

Dňa 28. 03. 2002 podal Sťažovateľ sťažnosť na prieťahy v konaní na Okresnom súde Bratislava I. Sťažovateľ zároveň prostredníctvom svojho právneho zástupcu viackrát žiadal Okresný súd Bratislava I o vytýčenie termínu pojednávania a to z dôvodu čo najrýchlejšieho rozhodnutia vo veci a zabezpečenia včasnej ochrany práv Sťažovateľa.

Dňa 21. 09. 2004 Okresný súd Bratislava I rozhodol vo veci rozsudkom, č. k. 8C 60/1997-546 (ďalej len „Rozsudok 1“), ktorým Návrh zamietol.

Konanie na Okresnom súde Bratislava I ako prvostupňovom súde tak trvalo viac ako 7 rokov.

b) Konanie na Krajskom súde v Bratislave

Dňa 21. 01. 2005 podal Sťažovateľ proti Rozsudku 1 odvolanie, ktorým Rozsudok 1 napadol v celom rozsahu a žiadal Rozsudok zmeniť tak, aby odvolací súd Návrhu vyhovel.

Dňa 08. 10. 2006 podal Sťažovateľ sťažnosť podľa ust. § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch (skrátенý názov) v znení neskorších predpisov, v ktorej Sťažovateľ žiadal, aby sa zamedzilo porušovaniu jeho práv na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. V predmetnej sťažnosti Sťažovateľ namietal, že Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd je od predloženia veci úplne nečinný, keď nevykonal žiadny úkon, ktorý by smeroval k jej prejednaniu a rozhodnutiu.

Krajský súd v Bratislave vyhodnotil danú sťažnosť ako dôvodnú a podpredseda Krajského súdu v rámci odôvodnenia uviedol, že termín pojednávania bude vytýčený na 23. 01. 2007.

Napriek tomu Krajský súd v Bratislave rozhodol vo veci samej až uznesením, č. k. 8Co 158/2005-650 zo dňa 30. 09. 2009 (do 3 rokov od podanej sťažnosti), ktorým

napadnutý Rozsudok 1 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Samotná dĺžka konania sa nečinnosťou Okresného súdu Bratislava I ako aj Krajského súdu v Bratislave predĺžila z pôvodných 7 rokov na viac ako 11 rokov.

c) Opätovné konanie na Okresnom súde Bratislava I

Dňa 16. 12. 2010 rozhodol Okresný súd Bratislava I vo veci rozsudkom, č. k. 8C 60/1997-940 (ďalej len „Rozsudok 2“) tak, že Návrhu vyhovel nasledovne: „Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 1 653 831,90 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 17,6 % ročne z tejto sumy od 06. 06. 1997 až do zaplatenia, a to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.“

Dňa 07. 03. 2011 podal Odporca proti Rozsudku 2 odvolanie.

Vzhľadom na to, že Krajský súd v Bratislave bol opätovne nečinný. Sťažovateľ podal dňa 27. 02. 2012 žiadosť o rozhodnutie, ktorou opätovne žiadal o odstránenie prieťahov v konaní.

Konanie do dnešného dňa naďalej trvá a nebolo vo veci samej rozhodnuté.

(...) Porušené práva sťažovateľa

S ohľadom na ďalej uvedené má Sťažovateľ za to, že:

- (ne)konaním Okresného súdu Bratislava I vo veci sp. zn. 8C 60/1997 a*
- (ne)konaním Krajského súdu v Bratislave vo veci sp. zn. 8Co 158/2005 a 8Co 81/2011 došlo a naďalej dochádza k porušeniu najmä nasledovných práv a slobôd sťažovateľa zaručených v:*

- Článku 48 ods. 2 Ústavy(...)

- Článku 6 ods. 1 Dohovoru(...)

Na základe(...) nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky má Sťažovateľ za to, že faktická zložitosť sporu (1) nie je v žiadnom prípade dôvodom, aby spor trval bez mála 17 rokov (resp. 21 rokov), nakoľko predbežná otázka bola právoplatne vyriešená v predchádzajúcom konaní, pričom ani prípadná samotná zložitosť sporu nezbavuje sudcu ústavnej zodpovednosti za prieťahy v konaní zapríčinené nesprávnou organizáciou práce. Správanie účastníkov (2) v priebehu celého súdneho konania bolo štandardné a štatutárny zástupca Sťažovateľa bol v konaní, či už na Okresnom súde Bratislava I alebo Krajskom

súde v Bratislave vždy súčinný a zúčastňoval sa aktívne pojednávaniu v predmetnej veci. Tretím a najpodstatnejším kritériom podľa Sťažovateľa je samotný postup súdu (3), ktorým ako vyplýva z doterajšieho priebehu konania boli jednoznačne porušené jeho základné práva uvedené v ust. § 48 ods. 2 Ústavy(...) ako aj v čl. 6 ods. 1 Dohovoru(...)

(...) Sťažovateľ s poukazom na predmet sporu, ktorého finančné vyjadrenie predstavuje 1 653 831,90 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 17,6 % ročne z tejto sumy od 06. 06. 1997 až do zaplatenia (čo predstavuje k dnešnému dňu čiastku bežmála 6,5 milióna EUR), má za to, že neposkytnutím ochrany jeho práv zo strany súdov Slovenskej republiky došlo k nenapraviteľnej škode a k nezvratnému stavu v spojitosti s jeho hlavným predmetom podnikania (rozhlasové vysielanie). Neposkytnutím včasnej ochrany práv a právom chránených záujmov Sťažovateľa došlo taktiež k strate zisku Sťažovateľa a absolútnej nemožnosti ďalšieho pôsobenia v oblasti rozhlasového vysielania, nakoľko bolo výrazne zasiahnuté do jeho podnikateľskej činnosti.

Ďalším a nemenej podstatným aspektom pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia zo strany Ústavného súdu(...) sú náklady spojené s vedením sporu počas 17-tich rokov od jeho začiatku. Tieto náklady predstavujú do dnešného dňa čiastku vyše 200 000 EUR, a to najmä z dôvodu právneho zastúpenia Sťažovateľa a ďalších výdavkov spojených s vedením sporu (vypracovanie znaleckých posudkov, zaplatenia súdnych poplatkov atď.), ktorého výsledok je z pohľadu dĺžky sporu viac než neistý. (...)

Sťažovateľ preto považuje zásah do jeho základných práv v dôsledku postupu Okresného súdu Bratislava I a Krajského súdu v Bratislave za natoľko závažný, že navrhuje Ústavnému súdu SR, aby okrem konštatovania porušenia základných práv Sťažovateľa, mu priznal aj primerané finančné zadosťučinenie vo výške 25 500,- EUR. t. j. 1 500,- EUR za každý začatý rok konania vo veci (17x1500).

(...) Sťažovateľ navrhuje, aby Ústavný súd SR vydal nasledovný NÁLEZ

Základné práva Sťažovateľa podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR a podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli postupom Okresného súdu Bratislava I a Krajského súdu v Bratislave porušené.

Okresný súd Bratislava I a Krajský súd v Bratislave sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť Navrhovateľovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 25 500,- EUR, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Bratislava I a Krajský súd v Bratislave sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť Sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia(...)»

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou, listom sp. zn. Spr. 3278/2014 zo 4. júna 2014, krajský súd, zastúpený jeho predsedom, listom sp. zn. Spr. 3292/2014 z 12. júna 2014 a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k uvedeným vyjadreniam súdov zo 14. júla 2014.

3.1 Predsedníčka okresného súdu rekapitulovala „priebeh konania“, popísala chronológiu úkonov vykonaných v danej veci a uviedla tieto relevantné skutočnosti:

«(...) V úvode môjho vyjadrenia si Vám dovoľujem oznámiť, že netrvám na ústnom prejednaní prijatej sťažnosti a súhlasím s tým, aby podľa ust. § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti, ak dospeje k názoru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

(...) K veci samej uvádzam, že sa jedná o vec po faktickej i právnej stránke zložitú, v konaní bolo potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie, bolo potrebné nariadiť kontrolné znalecké dokazovanie. V predmetnej veci už zároveň tunajší súd dvakrát meritórne rozhodol.

Zároveň v obdobiach od 16.5.2005 do 13.5.2009 a od 30.3.2011 do 23.1.2014 sa súdny spis nachádzal v dispozícii Krajského súdu v Bratislave, čo malo nemalý vplyv na celkovú dĺžku súdneho konania.

Na celkovú dĺžku súdneho konania malo o.i. vplyv i to, že v danej veci došlo viackrát k zmene zákonného sudcu (JUDr. Tatiana Koprdoová, JUDr. Beáta Bizoňová, JUDr. Iveta

Šaranská, JUDr. Otilia Doláková). Zároveň účastníci konania opakovane realizovali svoje procesné práva (navrhovateľ niekoľkokrát zmenil žalobný návrh, opakovane bolo účastníkmi navrhované doplnenie vykonaného dokazovania) a viaceré pojednávania boli práve z dôvodov na strane účastníkov odročované na neskoršie termíny.

V prípade, ak Ústavný súd Slovenskej republiky, dospeje k záveru, že právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov bolo porušené, dovoľujem si požiadať Ústavný súd Slovenskej republiky, aby pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia vzal do úvahy vyššie uvedené objektívne, dôvody a sťažovateľke aby uplatnený nárok na finančné zadosťučinenie nepriznal v plnej výške.

Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza fyzická alebo právnická osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci, ktorý účel sa dosahuje právoplatným rozhodnutím tohto orgánu (I. ÚS 167/03). Takýto právny názor ústavného súdu akceptuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva (napr. rozhodnutie vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 16970/05). Vec vedená pred Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 8C/60/1997 je aktuálne vedená ako právoplatne skončená, preto si dovoľujem Ústavný súd Slovenskej republiky požiadať, aby uvedenú skutočnosť zohľadnil pri svojom rozhodovaní, ako i posudzovaní primeranej výšky finančného zadosťučinenia;

Konečné rozhodnutie ponechávam na zváženie Ústavnému súdu Slovenskej republiky. (...)»

3.2 Predseda krajského súdu sa stotožnil so zákonnou sudkyňou v danej veci, ktorá popísala chronológiu úkonov vykonaných krajským súdom v danej veci, a dodal tieto relevantné skutočnosti:

«(...) Dňa 17.12.2013 bol vyhlásený rozsudok tunajšieho súdu č. k. 8Co 81/2011-1070, ktorým bol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenený tak, že návrh navrhovateľa bol v celom rozsahu zamietnutý. Nie je preto pravdivé konštatovanie sťažovateľa na strane č. 3 v piatom odseku sťažnosti a ani v uznesení Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 187/2014-12 o prijatí tejto sťažnosti „konanie do dnešného dňa naďalej trvá

a vo veci samej nebolo rozhodnuté!"; právoplatne rozhodnuté bolo dňa 17.12.2013, pričom na tom nič nemení skutočnosť, že sťažovateľ podal mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie. V danej veci ide o vec právne i rozsahom náročnú.

(...) JUDr. Janka Gažovičová na doplnenie svojho vyjadrenia poukázala na to, že oddelenie 8Co prevzala dňa 01.01.2007 po návrate zo stáže na Najvyššom súde SR (rok 2006), keď nebola zaradená späť do senátu 10Co. V rokoch 2005-2006 bol predsedom senátu 8Co JUDr. Milan Deák.

K 01.01.2007 bolo v oddelení neskončených cca 540 vecí (z toho starých cca 450 vecí, išlo o veci statusové, pracovné a iné) a ďalšími členkami senátu boli JUDr. Jana Richterová - pôvodná členka senátu 8Co (od 02/2007 odišla na materskú dovolenku) a JUDr. Viera Milatová - stážistka (od 02/2007, odišla skôr - t. j. nevyužila 6-mesačnú stáž). Nápad vecí za rok 2007 bol v počte 519 vecí. Pri prevzatí vecí dňa 01.01.2007 predsedníčka senátu zistila, že na 10.01.2007 bolo vytýčených cca 15-20 vecí, ktoré sa vzhľadom na krátkosť času a zložitosť vecí, nedali všetky odpojedať, preto vec sp. zn. 8Co 158/2005 bola odročená na 25.09.2007 (do tejto doby boli totiž vytýčené veci vo veľkom počte na každý pojednávací deň, pričom v senáte ostala predsedníčka senátu len so stážistkou). Druhý stály člen senátu bol zaradený do senátu až od 01.11.2007. Tretí stály člen senátu bol zaradený do senátu až v roku 2009. Do tejto doby sa v senáte striedali sudcovia z iných senátov, bez pridelovania vecí z oddelenia 8Co.

Navyše nemožno tiež neprihliadnuť k tomu, že v danej je veci predmetom konania náhrada škody, t. j. nejde o statusovú, ani pracovnú vec, ani o nariadenie predbežného opatrenia, ktoré veci sa vybavujú prednostne, pričom nápad týchto vecí je veľmi vysoký. Treba tiež prihliadnuť na špecifickosť (obtiažnosť) danej veci.

Rovnako nemožno súhlasiť s konštatovaním účastníka konania, že prieťahy v konaní sudcu sú zapríčinené jeho nesprávnou organizáciou práce, a to bez toho, aby poznal pravé príčiny prieťahov, t. j. veľký počet vecí (v roku 2007 - prevzatých cca 540 vecí, nápad nových vecí v počte 519) a neobsadenosť senátu 8Co. (...)

Krajský súd v Bratislave podľa ustanovenia § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky,

o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, netrvá na ústnom prerokovaní veci pred ÚS SR. (...)»

3.3 Právny zástupca sťažovateľky v reakcii na uvedené vyjadrenie okresného súdu a krajského súdu poukázal na tieto relevantné skutočnosti:

«(...) K vyjadreniu 1 Sťažovateľ uvádza, že sa nestotožňuje s tvrdením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „Porušovateľ 1“), a to na základe nasledovných tvrdení.

Dňa 05. 03. 1997 podal na Okresnom súde Bratislava I Sťažovateľ ako navrhovateľ proti Rade pre vysielanie a retransmisiu, so sídlom Dobrovičova č. 8, 811 09 Bratislava ako odporcovi návrh na náhradu škody podľa ust. § 420 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Návrh“).

Dňa 28. 03. 2002 podal Sťažovateľ sťažnosť na prietahy v konaní na Porušovateľa 1. Sťažovateľ zároveň prostredníctvom svojho právneho zástupcu viackrát žiadal Porušovateľa 1 o vytýčenie termínu pojednávania a to z dôvodu čo najrýchlejšieho rozhodnutia vo veci a zabezpečenia včasnej ochrany práv Sťažovateľa.

Sťažovateľ má na základe uvedeného za to, že tvrdenia Porušovateľa 1 vo veci odročovania pojednávaní v predmetnej veci neboli v rozhodujúcej miere zapríčinené Sťažovateľom (navrhovateľom). (...)

K Vyjadreniu 2 Sťažovateľ uvádza, že sa nestotožňuje s tvrdeniami Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „Porušovateľ 2“), a to najmä s tvrdeniami, ktorých obsahom je zdôvodnenie prietahov v konaní organizačnými a inými zmenami v rámci oddelenia 8Co.

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Na zabezpečenie uvedeného má súd primerane aplikovať procesné postupy uvedené v ust. § 6, ust. § 100 ods. 1, ust. § 114 ods. 1, ust. § 117 ods. 1 a ust. § 119 ods. 1 zákona č. 99/1963 Z. z. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Sťažovateľ má za to, že Porušovateľ 2 zmienené postupy neaplikoval v miere potrebnej pre rozhodnutie v predmetnej veci bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľ k Vyjadreniu 1 a Vyjadreniu 2 uvádza, že tak Porušovateľ 1 ako aj Porušovateľ 2 vo svojich vyjadreniach uznali do značnej miery prietahy v jednotlivých konaniach a z toho vyplývajúce porušenia práv Sťažovateľa uplatňovaných prostredníctvom Sťažnosti.

Sťažovateľ má ďalej za to, že priznanie finančného zadostučinenia vo výške 25 500 EUR požadované od Porušovateľa 1 a Porušovateľa 2 je dôvodné v plnej výške. Sťažovateľ to deklaruje s poukazom na predmet sporu, ktorého finančné vyjadrenie predstavuje 1 653 831,90 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 17,6 % ročne z tejto sumy od 06. 06. 1997 až do zaplatenia (čo predstavuje k dnešnému dňu čiastku bezmála 6,5 milióna EUR).

Ďalej uvádza, že neposkytnutím ochrany jeho práv zo strany súdov Slovenskej republiky (Porušovateľa 1 a Porušovateľa 2) došlo k nenapraviteľnej škode a k nezvratnému stavu v spojitosti s jeho hlavným predmetom podnikania (rozhlasové vysielanie). Neposkytnutím včasnej ochrany práv a právom chránených záujmov Sťažovateľa došlo taktiež k strate zisku Sťažovateľa a absolútnej nemožnosti ďalšieho pôsobenia v oblasti rozhlasového vysielania, nakoľko bolo výrazne zasiahnuté do jeho podnikateľskej činnosti.

V súvislosti s otázkou týkajúcou sa pojednávania v predmetnej veci Sťažovateľ oznamuje Ústavnému súdu, že netrvá na verejnom ústnom pojednávaní senátu Ústavného súdu, nakoľko má za to, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. (...)»

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu (ktorý bol ústavnému súdu doručený po

opakovaných urgenciách až 22. júla 2015) ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 8 C 60/1997 a stav konania vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 8 Co 158/2005 a sp. zn. 8 Co 81/2011:

Dňa 5. marca 1997 podala spoločnosť Klassic Radio spol. s r. o. (pôvodné obchodné meno sťažovateľky), na okresnom súde proti Rade Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie (ďalej len „odporca“) návrh na zaplatenie náhrady škody vo výške 29 852 380 Sk s príslušenstvom. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 8 C 60/1997 a na rozhodnutie bola pridelená sudkyňa JUDr. Tatiane Koprdovej.

Dňa 10. marca 1997 okresný súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh. Súdny poplatok bol uhradený 23. apríla 1997.

Dňa 28. mája 1997 súd vyzval odporcu, aby sa vyjadril k žalobnému návrhu.

Dňa 11. júna 1997 odporca požiadal okresný súd o poskytnutie podkladov, ktoré sťažovateľka uvádza ako dôkazy k žalobe, a požiadal o predĺženie lehoty na vyjadrenie k návrhu.

Dňa 7. júla 1997 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 17. júl 1997.

Dňa 16. júla 1997 odporca ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní a požiadal o nariadenie nového termínu pojednávania.

Dňa 17. júla 1997 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 29. september 1997.

Dňa 29. septembra 1997 bolo pojednávanie odročené na 13. november 1997.

Dňa 13. novembra 1997 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že sťažovateľka oznámi súdu, či došlo k mimosúdному vyriešeniu sporu.

Dňa 25. novembra 1997 na základe dodatku č. 4 k relevantnej spoločenskej zmluve došlo k zmene obchodného mena sťažovateľky na SH CLASSIC, spol. s r.o.

Dňa 26. januára 1998 sťažovateľka oznámila súdu, že jej dosiaľ nebolo doručené stanovisko odporcu, v akej výške akceptuje náhradu škody, a že po tomto oznámení zašle súdu stanovisko, v ktorom zároveň uvedie, či došlo k mimosúdному urovnaniu sporu.

Dňa 18. februára 1998 bolo okresnému súdu doručené oznámenie sťažovateľky, že k mimosúdному urovnaniu sporu nedošlo.

Dňa 20. apríla 1998 sťažovateľka požiadala súd o nenariad'ovanie pojednávania do konca mája 1998, „*nakoľko je značne komplikované dosiahnuť znalecký posudok*“.

Dňa 3. júna 1998 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 7. september 1998.

Dňa 31. augusta 1998 právna zástupkyňa sťažovateľky požiadala súd o odročenie nariadeného pojednávania na október 1998.

Dňa 2. septembra 1998 bolo okresnému súdu odovzdané expertízne posúdenie znalca v odbore podnikového hospodárstva vyžiadané sťažovateľkou.

Dňa 7. septembra 1998 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 2. november 1998.

Dňa 29. októbra 1998 odporca ospravedlnil svoju neúčasť na nariadenom pojednávaní.

Dňa 2. novembra 1998 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 2. december 1998.

Dňa 30. novembra 1998 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľky a jej návrh na zmenu žalobného petitu.

Dňa 2. decembra 1998 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito „*s tým, že bude ustanovený znalec za účelom vyčíslenia škody*“.

Dňa 28. januára 1999 okresný súd uznesením č. k. 8 C 60/1997-48 ustanovil znalca z odboru ekonomiky hospodárstva na vyhotovenie znaleckého posudku.

Dňa 17. marca 1999 súd predvolal znalca na prevzatie spisového materiálu. Znalec si spisový materiál prevzal 29. marca 1999.

Dňa 2. júna 1999 bol okresnému súdu znalcom predložený znalecký posudok.

Dňa 1. júla 1999 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 28. júl 1999.

Dňa 20. júla 1999 odporca ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní a požiadal o určenie nového termínu pojednávania.

Dňa 28. júla 1999 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 27. september 1999. V ten istý deň sťažovateľka podala písomný návrh na zmenu žalobného petitu.

Dňa 10. septembra 1999 odporca navrhol vypracovanie nového súdneho znaleckého posudku Ekonomickou univerzitou v Bratislave.

Dňa 27. septembra 1999 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito na vypracovanie kontrolného znaleckého posudku.

Dňa 15. novembra 1999 súd uznesením č. k. 8 C 60/1997-76 ustanovil znalca.

Dňa 13. decembra 1999 okresný súd uznesením č. k. 8 C 60/1997-79 rozhodol o znalečnom.

Dňa 14. januára 2000 odporca podal odvolanie proti uzneseniu č. k. 8 C 60/1997-79 z 13. decembra 1999, v dôsledku čoho bol spis predložený Krajskému súdu v Bratislave, aby rozhodol o tomto opravnom prostriedku.

Dňa 6. marca 2000 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie odporcu k znaleckému posudku č. 1/2000.

Dňa 31. mája 2000 krajský súd uznesením č. k. 18 Co 88/00-146 napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 21. júna 2000 sťažovateľka predložila súdu stanovisko k vyjadreniu odporcu k znaleckému posudku č. 1/2000.

Dňa 27. júna 2000 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 16. októbra 2000 okresný súd uznesením č. k. 8 C 60/1997-160 určil odmenu znalca.

Dňa 30. októbra 2000 bolo okresnému súdu doručené odvolanie sťažovateľky proti uzneseniu č. k. 8 C 60/1997-160.

Dňa 23. februára 2001 okresný súd predložil spis krajskému súdu s opravným prostriedkom.

Dňa 30. apríla 2001 krajský súd uznesením č. k. 18 Co 74/01-171 potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu.

Dňa 11. júna 2001 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 30. januára 2002 sťažovateľka požiadala súd o nariadenie pojednávania vo veci.

Dňa 8. augusta 2002 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 3. september 2002.

Dňa 23. augusta 2002 odporca požiadal okresný súd o odročenie pojednávania a nariadenie nového termínu pojednávania.

Dňa 3. septembra 2002 bolo pojednávanie odročené na 8. október 2002 s tým, že odporca bude predvolaný pod hrozbou poriadkovej pokuty.

Dňa 24. septembra 2002 bolo odporcom okresnému súdu predložené ospravedlnenie neúčasti na nariadenom pojednávaní, vyjadrenie a žiadosť o nariadenie nového termínu pojednávania.

Dňa 8. októbra 2002 bolo pojednávanie odročené na 10. január 2003 s tým, že odporca bude predvolaný pod hrozbou poriadkovej pokuty.

Dňa 28. novembra 2002 bolo okresnému súdu predložené vyjadrenie odporcu k vyjadreniu sťažovateľky z 21. júna 2000.

Dňa 7. januára 2003 sťažovateľka navrhla zmenu petitu svojho návrhu.

Dňa 10. januára 2003 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 28. február 2003. V ten istý deň bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľky.

Dňa 28. februára 2003 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 8. apríl 2003. Okresný súd uznesením č. k. 8 C 60/1997-279 zastavil konanie v časti o zaplatenie 85 116 620 Sk, pričom 1. apríla 2003 toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť. V ten istý deň bolo okresnému súdu predložené vyjadrenie sťažovateľky aj odporcu.

Dňa 6. marca 2003 sťažovateľka okresnému súdu oznámila adresu osoby, ktorú na ústnom pojednávaní navrhli predvolať ako svedka.

Dňa 7. marca 2003 bolo súdu doručené vyjadrenie odporcu.

Dňa 11. marca 2003 boli okresnému súdu predložené doklady sťažovateľky.

Dňa 8. apríla 2003 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo na účely výsluchu znalcov odročené na 3. jún 2003.

Dňa 2. júna 2003 sťažovateľka navrhla zmenu petitu návrhu.

Dňa 3. júna 2003 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, na ktorom súd uznesením pripustil rozšírenie žalobného návrhu a ktoré bolo odročené na účely doplnenia dokazovania na 16. september 2003.

Dňa 2. septembra 2003 bolo okresnému súdu predložené vyjadrenie odporcu.

Dňa 16. septembra 2003 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 24. október 2003.

Dňa 21. októbra 2003 právny zástupca sťažovateľky predložil okresnému súdu odborný posudok.

Dňa 24. októbra 2003 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo na účely doplnenia dokazovania odročené na 16. december 2003.

Dňa 29. októbra 2003 bolo súdu predložené vyjadrenie odporcu.

Dňa 20. novembra 2003 bolo súdu predložené vyjadrenie sťažovateľky.

Dňa 8. decembra 2003 právny zástupca sťažovateľky predložil súdu záverečné zhrnutie dosiaľ vykonaného dokazovania. V ten istý deň predvolaný svedok [REDACTED] okresnému súdu oznámil, že sa výsluchu nebude môcť zúčastniť.

Dňa 16. decembra 2003 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo z dôvodu neprítomnosti svedka odročené na 27. február 2004.

Dňa 17. februára 2004 bolo okresnému súdu predložené vyjadrenie odporcu.

Dňa 27. februára 2004 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 27. apríl 2004.

Dňa 5. marca 2004 súd požiadal predsedu predstavenstva Slovak Telecom, a. s., o oznámenie osoby, ktorá by sa vo veci mohla vyjadriť ako svedok v spornej veci.

Dňa 22. marca 2004 bolo okresnému súdu predložené vyjadrenie odporcu.

Dňa 26. marca 2004 Slovak Telecom, a. s., požiadal súd o predĺženie lehoty na oznámenie osoby uvedenej v žiadosti okresného súdu z 5. marca 2004, a to do 31. marca 2004. Oznámenie bolo okresnému súdu predložené 31. marca 2004.

Dňa 27. apríla 2004 bolo pojednávanie odročené na 15. jún 2004.

Dňa 15. júna 2004 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 21. september 2004.

Dňa 20. septembra 2004 sťažovateľka predložila súdu zhrnutie doterajšieho dokazovania a bližšiu špecifikáciu svojho záverečného návrhu.

Dňa 21. septembra 2004 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok č. k. 8 C 60/1997-546, ktorým súd návrh v celom rozsahu zamietol.

Dňa 29. októbra 2004 bola predložená žiadosť zákonnej sudkyne o predĺženie lehoty na písomné vyhotovenie uvedeného rozsudku, a to z dôvodu dlhodobej práceneschopnosti. V ten istý deň bola táto lehota predĺžená.

Dňa 30. novembra 2004 bola predložená žiadosť zákonnej sudkyne o predĺženie lehoty na písomné vyhotovenie rozsudku do 31. decembra 2004, a to pre „*vážne zdravotné dôvody maloletej dcéry*“. V ten istý deň bola táto lehota predĺžená.

Dňa 17. decembra 2004 bol predmetný rozsudok písomne vyhotovený.

Dňa 21. januára 2005 bolo podané odvolanie sťažovateľky proti rozsudku č. k. 8 C 60/1997-546.

Dňa 23. marca 2005 súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie. Súdny poplatok bol uhradený 7. apríla 2005.

Dňa 11. mája 2005 bolo súdu predložené vyjadrenie odporcu k odvolaniu sťažovateľky.

Dňa 18. mája 2005 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o podanom opravnom prostriedku.

Dňa 18. septembra 2006 sťažovateľka požiadala krajský súd o nariadenie termínu pojednávania.

Dňa 26. októbra 2006 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 23. január 2007.

Dňa 10. januára 2007 bolo pojednávanie určené na 23. január 2007 odročené na 25. september 2007.

Dňa 21. septembra 2007 bolo pojednávanie určené na 25. september 2007 odročené na neurčito „z dôvodu neprítomnosti členov senátu a práceneschopnosti predsedníčky senátu“.

Dňa 18. augusta 2008 sťažovateľka požiadala krajský súd o pokračovanie vo veci a nariadenie termínu pojednávania.

Dňa 30. januára 2009 krajský súd uznesením č. k. 8 Co 158/2005-650 napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 5. marca 2009 bola predložená žiadosť sudcu o predĺženie lehoty na písomné vyhotovenie rozhodnutia na 2. apríl 2009, a to z dôvodu „*náročnosti a rozsahu odôvodnenia rozhodnutia*“. V ten istý deň bola táto lehota predĺžená.

Dňa 2. apríla 2009 bola predložená žiadosť sudcu o predĺženie lehoty na písomné vyhotovenie rozhodnutia na 30. apríl 2009 z dôvodu „náročnosti a rozsahu odôvodnenia a počet starších vecí“. Dňa 9. apríla 2009 bola táto lehota predĺžená.

Dňa 13. mája 2009 bol spis spolu s písomným vyhotovením uznesenia krajského súdu č. k. 8 Co 158/2005-650 vrátený okresnému súdu.

Dňa 18. mája 2009 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 5. jún 2009, zo spisu však nevyplýva, že by sa toto pojednávanie uskutočnilo.

Dňa 19. júna 2009 bolo nariadené pojednávanie na 30. október 2009.

Dňa 30. októbra 2009 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 15. január 2010.

Dňa 11. novembra 2009 právny zástupca sťažovateľky doložil na výzvu okresného súdu adresy svedkov.

Dňa 16. novembra 2009 bolo súdu doručené vyjadrenie a návrhy odporcu.

Dňa 20. novembra 2009 bolo okresnému súdu predložené vyjadrenie sťažovateľky týkajúce sa návrhu na opakované kontrolné znalecké dokazovanie.

Dňa 12. januára 2010 sa sťažovateľka vyjadrila k tvrdeniam odporcu.

Dňa 14. januára 2010 odporca a jeho právny zástupca ospravedlnili svoju neúčast na nariadenom pojednávaní a zároveň sa odporca vyjadril k vyjadreniu sťažovateľky.

Dňa 15. januára 2010 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo z dôvodu neúčasti právneho zástupcu odporcu odročené na 13. apríl 2010.

Dňa 13. apríla 2010 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 21. máj 2010.

Dňa 4. mája 2010 bolo okresnému súdu predložené vyjadrenie odporcu k vyjadreniam svedkov.

Dňa 11. mája 2010 bolo súdu doručené vyjadrenie sťažovateľky a zhrnutie vykonaného dokazovania.

Dňa 20. mája 2010 bola okresnému súdu doručená špecifikácia výšky uplatňovanej škody a návrh zmeny petitu v časti výšky uplatnenej škody.

Dňa 21. mája 2010 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo z dôvodu „*potreby súdu i právneho zástupcu odporcu oboznámiť sa s podaním právneho zástupcu*“ sťažovateľky doručeným na pojednávaní odročené na 8. júl 2010.

Dňa 7. júla 2010 okresný súd pojednávanie určené na 8. júl 2010 preložil na 13. august 2010.

Dňa 13. augusta 2010 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, na ktorom súd pripustil návrh sťažovateľky na zmenu žalobného návrhu a ktoré bolo odročené z dôvodu ďalšieho dokazovania na 8. september 2010.

Dňa 30. augusta 2010 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie odporcu k návrhu na vypočutie svedkov.

Dňa 8. septembra 2010 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo „*z dôvodu potreby zabezpečenia spisu bývalého Obvodného súdu Bratislava I*“ odročené na 24. september 2010.

Dňa 24. septembra 2010 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 9. november 2010.

Dňa 9. novembra 2010 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, na ktorom súd vyhlásil dokazovanie za skončené a ktoré bolo na účely vyhlásenia rozsudku odročené na 30. november 2010.

Dňa 29. novembra 2010 bol termín vyhlásenia rozsudku odročený na 9. december 2010 z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne.

Dňa 8. decembra 2010 bol termín vyhlásenia rozsudku zrušený, pričom nový termín bol stanovený na 16. december 2010.

Dňa 16. decembra 2010 bol vo veci vyhlásený rozsudok č. k. 8 C 60/1997-940, ktorým okresný súd zaviazal odporcu zaplatiť sťažovateľke sumu 1 653 831,90 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 17,6 % ročne.

Dňa 11. januára 2011 bola predložená žiadosť zákonnej sudkyne o predĺženie lehoty na písomné vyhotovenie rozhodnutia, a to z dôvodu „*pracovnej zaneprázdnenosti*“ a „*dlhodobej dovolenky*“. V nasledujúci deň bola táto lehota predĺžená.

Dňa 9. marca 2011 bolo okresnému súdu doručené odvolanie odporcu proti uvedenému rozsudku okresného súdu.

Dňa 30. marca 2011 bol súdny spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o podanom opravnom prostriedku.

Dňa 30. júna 2011 bol krajskému súdu doručený originál znaleckého posudku č. 9/2011 od odporcu.

Dňa 1. augusta 2011 bolo krajskému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľky k odvolaniu odporcu.

Dňa 16. februára 2012 krajský súd vyžiadal od odporcu ďalší originál znaleckého posudku č. 9/2011.

Dňa 27. februára 2012 bol krajskému súdu doručený rovnopis znaleckého posudku č. 9/2011. V ten istý deň právny zástupca sťažovateľky predložil krajskému súdu žiadosť o rozhodnutie vo veci.

Dňa 28. februára 2012 krajský súd zaslal rovnopis znaleckého posudku č. 9/2011 sťažovateľke na vyjadrenie.

Dňa 5. marca 2012 bolo krajskému súdu predložené vyjadrenie sťažovateľky k znaleckému posudku č. 9/2011.

Dňa 11. decembra 2013 bol vo veci stanovený termín vyhlásenia rozsudku krajského súdu na 17. december 2013.

Dňa 17. decembra 2013 bol vo veci vyhlásený rozsudok č. k. 8 Co 81/2011-1070, ktorým krajský súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh sťažovateľky v celom rozsahu zamietol.

Dňa 7. februára 2014 uvedené rozhodnutie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť.

Dňa 26. februára 2014 bolo okresnému súdu doručené dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu č. k. 8 Co 81/2011-1070.

Dňa 20. mája 2014 okresný súd vyzval sťažovateľku, aby zaplatila súdny poplatok za dovolanie. V ten istý deň bola okresnému súdu doručená žiadosť krajského súdu o zapožičanie súdneho spisu.

Dňa 23. mája 2014 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie odporcu k dovolaniu sťažovateľky.

Dňa 4. júna 2014 sa predsedníčka okresného súdu vyjadrila k žiadosti krajského súdu.

Dňa 19. júna 2014 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľky na oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 7. júla 2014 okresný súd uznesením č. k. 8 C 60/1997-1124 rozhodol tak, že sťažovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal.

Dňa 17. júla 2014 bolo okresnému súdu doručené odvolanie sťažovateľky proti uzneseniu č. k. 8 C 60/1997-1124.

Dňa 19. septembra 2014 bol spis na rozhodnutie o odvolaní odoslaný krajskému súdu.

Dňa 29. októbra 2014 krajský súd uznesením č. k. 4 Co 676/2014-1142 napadnuté uznesenie zmenil tak, že sťažovateľke priznal oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 29. januára 2015 bol spis predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o dovolaní.

Dňa 14. apríla 2015 najvyšší súd vrátil spis okresnému súdu ako predčasne predložený.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní o náhradu škody (pôvodne vo výške 29 852 380 Sk s príslušenstvom) vedenom pod sp. zn. 8 C 60/1997 a postupom krajského (odvolacieho) súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 158/2005 a sp. zn. 8 Co 81/2011 dochádzalo k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre

sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého konania je náhrada škody, t. j. vec, ktorej povaha si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená (§ 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (mutatis mutandis I. ÚS 145/03, I. ÚS 19/00, II. ÚS 30/2013 a iné).

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie v napadnutom konaní bolo po skutkovej stránke nepochybne zložené, pretože skutkové posúdenie veci si vyžadovalo úzko odborné poznatky o danej záležitosti, teda ani podľa názoru ústavného súdu vo veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia znaleckého dokazovania. Po právnej stránke tiež nemožno danú vec považovať za štandardnú, pretože bola skutočne aj právne „špecifická – obtiažna“, teda vymykajúca sa bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, tak ako to uviedol aj predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení. Na faktickú a právnu zložitost veci ústavný súd prihliadol pri rozhodovaní o výške finančného zadostučinenia.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky (jej zástupcov), ústavný súd konštatuje, že vo vzťahu k predmetným konaniam tak pred okresným súdom, ako aj krajským súdom nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutých konaniach k zbytočným prieťahom. Sťažovateľka sa zúčastňovala na pojednávaniach a bola aktívna aj tým, že opakovane urgovala nariadenie pojednávania. Využitie možností daných sťažovateľke procesnými predpismi (napr. opakované spresnenia žalobného návrhu podľa Občianskeho súdneho poriadku) spôsobilo síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prieťahy (napr. I. ÚS 31/01).

Ústavný súd však aj na tieto okolnosti prihliadol pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia v danej veci.

3. Pokiaľ ide o postup všeobecných súdov v napadnutých konaniach, ústavný súd konštatuje, že trvanie týchto súvisiacich konaní od 5. marca 1997 do 17. decembra 2013, teda pätnásť rokov a deväť mesiacov, je už samo osebe neprimerané.

3.1 Postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 60/1997 trval celkove 10 rokov a 4 mesiace. Počas tejto doby bol okresný súd v predmetnej veci bez akýchkoľvek zákonných alebo iných dôvodov dlhodobo nečinný v období od 11. júna 2001 do 8. augusta 2002, teda najmenej počas jedného roka.

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou tiež pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna (nesústredená) činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

Okresný súd vo veci často nariaďoval pojednávania, avšak rovnako často ich bezdôvodne odročoval a „prekladal“ (napr. 8. júla 2010), rovnako odďaľoval samotné vyhlásenie rozsudku (29. novembra 2010 a 8. decembra 2010) a pokiaľ už došlo k vyhláseniu rozsudku, opakovane bolo požiadané o predĺženie lehoty na písomné vyhotovenie rozsudku (1. rozsudok bol vyhotovený písomne po troch mesiacoch). Okresný súd teda minimálne počas jedného roka vo veci nevykonal žiadny úkon alebo vykonával iba neefektívne úkony nesmerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako navrhovateľka vo veci náhrady škody počas súdneho konania nachádzala, čo je základným účelom práva zaručeného v citovaných článkoch ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). Uvedená nečinnosť a neefektívna činnosť okresného súdu nadobudla charakter zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v kontexte neprimerane dlhého, viac ako desaťročného konania okresného súdu v danej veci. K prieťahom pritom nedošlo iba v dôsledku zložitosti veci a v dôsledku správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu. Na obranu okresného súdu, podľa ktorého „na celkovú dĺžku súdneho konania malo o.i. vplyv i to, že v danej veci došlo viackrát

k zmene zákonného sudcu“, nebolo možné prihliadať. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že ústavný súd pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení predsedníčky okresného súdu (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom cit. predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 60/1997, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

3.2 Pokiaľ ide o postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 158/2005, ústavný súd konštatuje, že toto konanie sa začalo 18. mája 2005 a bolo ukončené 30. januára 2009, teda napadnuté konanie pred krajským súdom trvalo takmer štyri roky. Krajský súd bol pritom vo veci opakovane aj dlhodobo nečinný, konkrétne od 18. mája 2005 do 26. septembra 2006 (aspoň 1 rok) a od 21. septembra 2007 do 30. januára 2009 (minimálne 1 rok), teda cca dva roky úkony krajského súdu v uvedenom období nesmerovali k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako navrhovateľka v predmetnej veci nachádzala, čo je, ako to bolo uvedené v bode 3.1 časti III tohto nálezu, základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a dohovoru.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru aj krajským súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 158/2005, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

3.3 Pokiaľ ide o postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 81/2011, ústavný súd konštatuje, že toto konanie sa začalo 30. marca 2011 a bolo ukončené

17. decembra 2013, teda napadnuté konanie pred krajským súdom trvalo 1 rok a 8 mesiacov. Krajský súd bol pritom vo veci nečinný minimálne od 1. augusta 2011 do 16. februára 2012, teda minimálne šesť mesiacov, úkony krajského súdu v tomto období nesmerovali k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako navrhovateľka v predmetnej veci nachádzala, čo je, ako to bolo uvedené v bode 3.1 časti III tohto nálezu, základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a dohovoru. Tieto nedostatky plynulosti konania by však samy osebe neznamenali porušenie základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale postup krajského súdu charakter porušenia uvedených práv nadobudol v kontexte celkovej (v tom čase už) takmer 14-ročnej dĺžky tohto konania o náhradu škody. Obranu krajského súdu, podľa ktorého „pravými príčinami prieťahov“ v danej veci bol „veľký počet vecí (v roku 2007 - prevzatých cca 540 vecí, nápad nových vecí v počte 519) a neobsadenosť senátu 8Co“, nebolo možné ani v tomto prípade akceptovať. V tejto súvislosti ústavný súd už opakovane uviedol (pozri napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote. Z vyjadrenia predsedu krajského súdu však nevyplýva prijatie účinných opatrení.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva na prerokovanie záležitosti vecí v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru krajským súdom aj v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 81/2011, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Pretože vo veci bol 17. decembra 2013 vyhlásený rozsudok č. k. 8 Co 81/2011-1070, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka požadovala priznať vo vzťahu k okresnému súdu a krajskému súdu finančné zadosťučinenie solidárne v sume 25 500 €, pretože „*má za to, že neposkytnutím ochrany jeho práv zo strany súdov Slovenskej republiky došlo k nenapraviteľnej škode a k nezvratnému stavu v spojitosti s jeho hlavným predmetom podnikania (rozhlasové vysielanie). Neposkytnutím včasnej ochrany práv a právom chránených záujmov Sťažovateľa došlo taktiež k strate zisku Sťažovateľa a absolútnej nemožnosti ďalšieho pôsobenia v oblasti rozhlasového vysielania, nakoľko bolo výrazne zasiahnuté do jeho podnikateľskej činnosti.*“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k záveru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, ako aj na povahu veci považuje za primerané vo vzťahu k okresnému súdu vo výške 4 500 € a vo vzťahu ku krajskému súdu vo výške 1 500 €. Ústavný súd pritom prihliadol na to, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody (napr. II. ÚS 67/03), ako aj na skutkovú a právnu zložitosť veci, a osobitne na skutočnosť, že krajský súd v napadnutom konaní sp. zn. 8 Co 81/2011 už neuplatnil svoju kasačnú právomoc, ale vec meritórne rozhodol; toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 7. februára 2014.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu v bode 2 a 3.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania voči okresnému súdu (pretože obdobie dvoch tretín trvania konania v danej veci prebiehalo na tomto súde) z dôvodu trov jej právneho zastúpenia.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia z 5. novembra 2013, spísanie ústavnej sťažnosti zo 6. novembra 2013 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu a krajského súdu zo 14. júla 2014). Za dva úkony vykonané v roku 2013 patrí odmena v sume dvakrát po 130,16 € a režijný paušál dvakrát po 7,81 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2014 patrí odmena v sume 134 € a režijný paušál 8,04 € (v zmysle § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú sumu 417,98 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách právneho zastúpenia sťažovateľkou rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 časť vety pred bodkočiarkou ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2015